

באר יעקב חיים

ע"ש כ"ק הרה"ק רבי יעקב חיים מסטאלין זצוק"ל שמג"ב דימוזין בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עמ"ר שלימ"א

גליון חודשי דאנ"ש חסידי לוצק

ראש השנה

הילולא קדישא

שנת תשפ"ה לפ"ק

ג'ליון ט"ב

באר רבותינו

אמרות טהורות מאת רבותינו הק

האזינו

ה' בדר ינחנו ואין עמו אל נכר

"ה' בדר ינחנו, כשהש"ת הוא אצלו בלא שיתוף, רק שעובד להש"ת לבד בלא פניה, אז אין עמו אל נכר" מסתלק ממנו הרע והמקטרגים. (מרן הרא"ש הזקן מסטאלין זיע"א)

הוא עשך ויכונך

הוא עשך ויכונך, פירוש אף שאתה בעולם השפל עולם העשייה, עם כל זה "ויכונך" לעלות למדרגות העליונות והבן. (בית אהרן)

כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו

כתיב "כי חלק ה' עמו" ואמר שני פשטים, מה הוא חלק של ה' "עמו", והחלק של עמו הוא ה". ועוד כתיב "יעקב חבל נחלתו" מהו לשון חבל? פתח ואמר, כי ישראל הם בבחינת יעקב וכשישראל יתאחדו ויתאגדו בחזק חבל, אזי הם נחלה של הקב"ה. (בית אהרן)

כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו

כי כמו שהחבל כשאדם אחוז בראש החבל מלמטה הוא מנענע אותו עד למעלה, כך הם ישראל, כשעושים רצונו של מקום למטה בזה העולם בזה מנענים כל העולמות עד למעלה, ומביאים חיות וקדושת הבורא ברוך הוא לזה העולם.

(בית אהרן)

ימצאהו בארץ מדבר

"ימצאהו בארץ מדבר", מ'קאן גיפינען חיות הש"ת אפילו אין ארציות דורך איין הייליגין דיבור, ובתוהו, אם הוא בתוהו ח"ו, "לילל ישימו", זאל מען מילל זיין אוף ישימון. (בית אהרן כת"י)

שבת שובה

שובה ישראל עד ה' אלקיך

ולכאורה הפסוק הוא תמוה כי איך אפשר לשוב עד ה', אבל פירוש הפסוק כך הוא "שובה ישראל" עשה תשובה "עד ה' אלקיך", ולבן כואב תמיד עליך על הרע שלך ואתה יודע שיש ה' המשיגה עליך וידע כל דבר ולית אתר פנוי מניה אז הוא העת לעשות תשובה, אבל כשח"ו הוא נשרש בתאוות רעות ולא שם על ליבו שעתידי ליתן את הדין לפני הבורא ב"ה קשה לו מאד לעשות תשובה.

...בשבת שובה אמר "שובה ישראל עד ה' אלקיך" עד חלק אלוקי שלך כי כל איש ישראל יש לו חלק אלוקי ממעל, רק כשאנו טוב אזי אינו אצלו ע"כ אמר הכתוב "שובה ישראל" עד שתבוא לחלקך חלק אלוקי ממעל. "ארפא משובתם" אני בעצמי, אעפ"כ "אוהבם נדבה" אחשוב להם כאילו מעצמם התעוררו לשוב, ואחר כן "אהיה כטל לישראל". (בית אהרן)

ערשטער שבת פון יאר

בשעת לחיים בליל ש"ק (פר' וילך חיפה) אמר מיר זאלן האבן גע'פועל'ט אלס גוט, דער אויבערשטער זאל העלפן א ישועה. היינט איז דער ערשטער שבת פון יאהר, יעדער שבת איז א ערשטער, אבער היינט איז דאך פארט דער ערשטער שבת פון יאהר. דער אויבערשטער זאל העלפן מ'זאל האבן א אמת'ן הרהור תשובה. (כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל)

באר חיינו

בצל הקודש כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הנה עומדים אנחנו לקראת "ראש השנה" יום שכולנו עוברין כבני מרון, נציגה נא קיצורן של דברים מספה"ק בית אהרן פר' נצבים דף קכ"ט טור ב:

בב' דברים צריך אדם להכין עצמו ליום ראש השנה והם "אמת" ו"אחדות" וז"ל; "אתם נצבים היום" הנה אתם הוא אותיות אמת, וזה ידוע כי היום נקרא ראש השנה ובמדרש "אתם נצבים היום, מה היום מאפיל ומאיר, כך האיר לכם, וכך הוא עתיד להאיר לכם כו' ואימתי כשתהיו כולכם אגודה אחת ע"כ. ובדף ק"ל אמר הב"א בלשון קדשו; "כי בבחינת אמת יכול להתייצב לפני הש"ת בר"ה", ע"כ.

וע"ז שח פעם כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א: "אמת" הוא אחד מהעיקרים בעבודת הבורא ב"ה כמו שכתוב (תהלים ק"א י) "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני" וצריך ללכת במדה זו, לא לרמות את עצמו ולא את אחרים, וכל דרכיו ומעשיו יהיו באמת, וע"ז זוכה לתשובה, שידוע היכן הוא אחוז, ובאיה מדרגה הוא נמצא, וכמה הוא צריך לתקן את מעשיו אולם לזכות לזה קשה לאדם כשהוא יחיד, וכמאמר חז"ל (נעים פ"ב דף מ"ה) "כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו" והעצה לזה הוא - אתם נצבים היום "כולכם" וכמאמר כ"ק אדמו"ר הנ"ל "כולם באגודה אחת" ע"י אחדות ואהבת חברים, שכל אחד עוזר לשני ומסייע לו, וביחד מקבלים על עצמם להתחזק, ומעוררים אחד את השני, וע"ז מויעים להאמת בכל ענינים. ע"כ לשון קדשו.

ובדברי רבותינו רואים שהעבודה של יום "ראש השנה" הוא להגיע למדת האמת ואחדות, שאו ממליך כל אחד את הקב"ה עליו ועל כל העולם, וזה שייך רק על ידי האחדות והאמת.

והשאלה איך מגיעים לזה, גילו לנו הצדיקים ז"ע שזה רק עם התקשרות לצדיק ונסיעה לצדיק, כידוע שפעם אמר כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל - מידארף זיין א עובד "באמת", ושאל אחד מאנ"ש וואו נעמט מען דאס? השיב רבינו זצוק"ל "מיט האראוואניגע - מיט פאהרין". והרה"ק "מאור ושמש" דיבר הרבה בספרו בענין זה, ובפרשת ראה כתב: הכלל הוא, העיקר הכל לבא לדרך הש"ת באמת הוא ע"י דיבור חברים... האך הוא דיבור חברים - ע"י נסיעה אל צדיק.

דבר בעתו מה טוב להתעורר קצת בענין זה שהוא באמת אחד מהדברים העיקריים אשר נתחדשו ונתגלו מאז אשר זרח בעולם אורו הגדול של הבעש"ט הקדוש. וכאשר האדם יושב בביתו ובמקומו ואינו נוסע לצדיק ללמוד את דרך ה', רק חושב בנפשו שיכול לשבת בביתו וללמוד תורה וגם לעיין בספרי יראים ולמה לו זאת לצאת ולטרוח בטלטולי גברא בנסיעה לצדיק, והרי הוא אכן יושב והוגה בספרים של צדיקים וקדושים, ומה יוכל לחדש לו צדיק בומיניו יותר מהנאמר כבר בספרי היראה, הרי איש זה טועה הוא ולכלל השלימות לא הגיע, כי חובה הוא על האדם הנלבב אשר דרך ה' יחפץ, להתדבק בעפר גוליהם ולשמעו בלימודם ולהתחמם לאורם, ע"י תורתם ותפילותם ולדיבק בדרכיהם כדי לטהר וליישר מדותיו לאבני שבשמים.

והנה מחמת ב' סיבות מוטל אף על האדם העוסק בביתו בתורה ויראה ליסע אל הצדיק, כמבואר בספה"ק מאור ושמש כמה פעמים:

א- מחמת שכל אדם דרכו ישר בעיניו ומחשב עצמו לחסיד ולמדן ובעל מדות טובות, ולכן מה יועיל לו כל הספרי מוסר שלומד, הרי חושב בעצמו שאין זה שייך אליו, ואינו מבין שהוא צריך לתקן עצמו בזה, שכל המומין אדם רואה חוץ מנגעי עצמו, אך כאשר נוסע אל הצדיק, ורואה איך שהוא עובד את ה' הכל לשם שמים הן בתורה הן בתפלה ואכילה ושאר צרכים, ידע ויבין את מצבו שלו לאשורו, וגם ע"י דרכו ותורתו וכוחו הגדול של הצדיק יפתח לייבו.

ב- היא סיבת הפכית, רוצה לומר כי האדם הרבה פעמים נמצא במצב שחושב לעצמו שלפי יכולת כוחותיו אין יכול לעבוד את ה' יותר ממה שכבר עובד, וגם מה שרואה בספרי יראה חושב שיה לבעלי דרגא גבוהים היטב, על דרך דאיתא בספה"ק "בית אהרן" אל תהי מפליג לכל דבר, שהאדם אסור להראות עצמו כאילו הוא מרוחק. אמנם כשנוסע לצדיק ורואה אף אנשים צעירים היטב אוחזים את דרך הקודש לעבדה ולשמרה זה מחייב אותם יותר.

אמנם כל התועלויות האלו מהשהיה אצל הצדיק, יוכל האדם לקבל רק על ידי שיהיה לו מקורם השקפה ראויה בזה, והכנה ראויה, דהיינו שיהיה לו קודם הנסיעה הכנה בלב, שירגיש שעדיין אינו שלם, הוא עדיין לא נתעלה כראוי וכיאות בעבודת ה', עדיין קשור הוא להבלי העולם הזה, כפי שכל אדם מכיר קצת מערך נפשו, ורוצה לבא לצדיק שהוא מנותק מהבלי העולם, ועמו יתעלה גם הוא. עם מחשבות כאלו על האדם לנסוע לצדיק בהרהורי תשובה ובהתגברות לימוד התורה, ואז מקבל באמת וזוכה להארה, כן יזכנו ה'.

וזכנו ומדי שנה בהתקרב ימי הרחמים והסליחות מהווה מקום משכנו של כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א אבן שואבות בבחינת "משכני אחריו נוצה", וזאנ"ש קמים ונוסעים לחוג הימים הקדושים בעילא דמהימנותא בדמים תרתי משמע ולהרוות את צמאונם ממעין קדוש אשר מימיו זכים וממלאים בטל תחיה את שותיו.

בברכת כתיבה וחתימה טובה ושנה טובה ומבורכת ומתוקה.

מערכת באר יעקב חיים חסידי לוצק

קדשם בקדושת השבת

בליקוטי שושנה ר"ה וזרחח: הצדיקים ההולכים תמיד בקדושה ומסתכלים ברוממות אל כל ימי השבוע אז ביום שבת קודש בא להם הבהירות הגדול והקדושה מתנוצצת מאליה.

הרה"ק רבי אלעזר בנו של הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א הראה לאחר מהצדיקים גודל כח קדושת השבת של אביו הק' זיע"א שהכניסו אל המטבח של בית אביו בעש"ק לפנות ערב וראה איך המשרתות מפיסות אחת לערותה בכבי רב שימחלו זה לזה אם פגעו זה בזה בימי השבוע כמו שנוהגים בערב יום כיפור.

כ"ק אדמו"ר הרה"ק מבאבוב (נועם שבת תש"ם עמ' ו') סיפר בשם זקנו הרה"ק רבי שלמה מבאבוב ז"ע שבכל ערב שבת אחר חצות היה נכנס הרבי רבי אלימלך לבית המבשלות והניח ידו על המזוזה ואמר עם גייט יעצם א הייליגע שבת און מ'דארף זיך פאר איר צוגריימן און מ'דארף מהרהר בתשובה זיין באה עכשיו שבת קודש וצריך להתכונן אליה וצריך להרהר בתשובה, וסיפרה המשרתת שמכח דבריו הקדושים אלו נתהוותה העתוורת גדולה אצל כל הנערות המשרתות ונצנצה בהן הרהור תשובה עד שהתחילו כולן לבכות מרוב התרגשות.

בספר כוחה של שבת: יש לבאר בזמרה שם ית אכסוף נועם שבת וכו' משוך נועם יראתך וכו' קדשם בקדושת השבת וכו' פתח להם נועם ורצון וכו' דהיינו שמתחילה מבקשים מהש"ת שנכסוף לנועם השבת, ועל ידי זה נוכח שהש"ת ימשוך עלינו נועם יראתו, כי מרוממות השבת מתעורר באדם יראת ה' כמרומז בוה"ק תיקונים ט' כ"ד ע"ב שתיבת 'בראשית' אותיות 'רא שבת' ע"כ וכן מבקשים מהש"ת שעל ידי הכיסופים לנועם השבת יקדש אותנו בקדושתה וגם יפתח לנו את רצוננו בנעימות.

באר ההילולא

רבינו הרה"ק רבי ישראל מסטאלין זצוק"ל זיע"א

פרק האישי מקדש

רבינו זיע"א בהיותו בן חמש עשרה שנה בשנת תרמ"ג נשא לאשה את הרבנית בתו של הרה"ק רבי דוד מזלאטופולי זצוק"ל בנו של הס"ק רבי יוחנן מרחמיסטריווקא זצוק"ל החתונה התקיימה ברחמיסטריווקא ולאחר חתונתו נשאר סמוך על שולחן חותנו.

רבינו התנהג בדרך הקדוש כאשר כל דרכיו טמירין וסתמיין ונראים כמעשה שוכבות שקשה היה להבינם, חסידי רחמיסטריווקא שלא הבינו את דרכיו הקדושים של רבינו נכנסו אל הרה"ק רבי דוד חותן רבינו זצוק"ל בבקשה שידבר עם חתנו אודות התנהגותו, אולם רבי דוד חשש לדבר עם רבינו על כך לכן ביקשו ממנו שיבקש מאביו הרב הקדוש רבי יוחנן לדבר על לב רבינו שישינה את דרכו, עבר איזה זמן והחסידיים ראו שרבינו לא שינה מדרכו הקדוש שאלו את הרה"ק רבי דוד האם דיבר עם אביו אודות הנהגתו של חתנו אמר להם כן דיברתי, המשיכו החסידיים לשאול האם ידוע לו אם אביו דיבר עם רבינו ענה להם שדיבר אתו, ומה אומר אביכם על כך המשיכו להקשות, אמר להם הרה"ק רבי דוד; אבי הק' אמר ווען איך וואלט וויסן פריער זיין גרויסן אמת און זיין הויכן מוח וואלט איך נישט גערעדט מיט איהם פון דעם.

חצר הקודש בסטאלין

ב"חצרות הקודש" שהשתרעו על פני תשע ערים, אוליקה, ברזנה, הורדוק, טורוב, ליבושי, ליאכוביץ, סטיפן, קוידנוב וסטאלין כמושלת בכיפה. בה שכנה כבוד השושלת של רבי אהרן הגדול מקארלין, היה מחזר על ערים וכפרים להחזיר את העולם בתשובה, בנו מרן הסבא קדישא רבי אשר התיישב בסטאלין והמשיך את מסורת אביו, בנו מרן אדמו"ר ביסס ואירגן את החסידות קארלין ובספרו "בית אהרן" עיצב את דמות דיוקנה הרוחנית, אחר מותו ישב על כסאו בנו מרן אדמו"ר, נשיאותו ארכה רק כשנה אחת והוא נפטר בשנת מ"ו לחייו. פטירתו של מרן אדמו"ר לא השאירה חלל, החסידיים הוותיקים שמרו אמונים ל"בית אהרן" והמשיכו לנסוע לסטאלין ולפקוד את בית הרבי כבידי "אדמו"ר הזקן ומרן אדמו"ר צ", בלבם טיפחו תקוה כי החוטר שיצא מגזע צדיקים הילך ישראל'קה - מרן רבינו יפרח ויתן פרי הילולים, מועצת הנאמנים שלחו מכתבים לחסידי סטאלין מקרוב ומרחוק לעורר אותם להסתופף בצל הנצר משרשי האילן הגדול. החסידיים שנתיתמו בזה אחר בזה ממרן אדמו"ר וכונו/אביו מרן אדמו"ר צ ונשארו ללא מנהיג ודועה רוחני - נענו לקריאה והכתירו את ישראל'קה - מרן רבינו למלא מקום אבותיו הקדושים.

גדל מרן רבינו ונשא חן וחסד בעיני כל רואיו בפקחותו ובתפיסתו המהירה, בחריפותו ובעוז רוחו, כבאורח פלא ועלה מעלה מעלה עד שהיה לאיש האשכולות, תורה חכמה וגדולה במקום אחד.

חצר הקודש בסטאלין היה בנוי בצורת ח' עם בית הכנסת באמצע, והיה מוקף שדרה של עצי סרק מצד הרחוק וגן עצי פרי כלפי פנים, והתנוסס לתפארה בכך ה"שולהויף", וטרקליניו המרווחים ומעמד רהיטיו וכליו הרחיבו את הדעת, ביתו היה פתוח לרוחה לדורשיו, וכל קשה יום ומר גורל מצא אצלו עצה, תושיה ועידוד, כרועה רוחני נאמן שמר וגונן על עדתו בימי צרה ומצוקה, ובזכותו פסחו על העיריה הפורעניות שהיו מנת חלקו של קהילות אחרות בתחום המושב. האציל מרווח על כל העדה ועשה את העיריה הנידחת לתלפיות ולמטרופולין שעניו רבים נשואות אליהו מקרוב ומרחוק.

לאחר מלחמת העולם הראשונה חלה את חליו, ידע את אבחת המחלה (ארטרית סקלירוזית) והבין את משמעותה המרה, אך לא גילה סימנים של מרה שחורה, הוא היה אומר "לא נירא מפני המות, מעולם לא יראנו מפניו" עיניו כהו מראות, אך כולו אומר הדרת כבוד ושלות הנפש. בשלהי הקיץ שנת תרפ"א תקפו עליו דברי הרופאים ונסע עם שלושת בניו ר' אשר ר' אהרן ור' יעקב להאמבורג שבאשכנז, אך מי האמורוג לא העלו לו ארוכה, וביום ב' דראש השנה שנת תרפ"ב נסתלק לגנזי מרומים. למחרת ראש השנה הובל לפרנקפורט על נהר מיין, ושם הובא לבית עולמים, לקיים מה שנאמר בצוואתו: ככלות הנפש אל שורשה לא יהו לעשות כבודי, ואם יבוא קיצי בדרך - לא יוליכוני לביתי, חוץ אם יהיה מהלך איזו שעות למלינוב, קרלין או דרוהוביץ. יוצאי חלציו של רבינו היו בניו הרה"ק רבי אשר מסטאלין, הרה"ק רבי אהרן מוורשה, הרה"ק רבי משה מסטאלין, הרה"ק רבי יעקב חיים מסטאלין-ארה"ב, הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקארלין, הרה"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל, ובנותיו חוה, מרים, רבקה וחנה.

חסידיים מספרים

הרה"ח ר' יוסף שאול ז"ל סיפר בשם הרה"ח ר' אפרים סופר ז"ל: בראש השנה בכוכר שיחק רבינו עם החברים בני גילו וסידר לפנינו משפט - זה יהיה השופט ושני לו יעיד עדות והשלישי יהיה העורך דין, ולאחר שחילק את התפקידים לכל אחד ואחד שאל את החברים כמי שמדבר לעצמו ובאיזה תפקיד יעמיד את עצמו, וסידר לפניו שהוא ישמש לסניגור ומיד נכנס להתפלל ודיבר טוב על ישראל. בנו רבינו ר' אברהם אלימלך מקארלין סיפר שהרה"ק המקובל הגאון הגדול רבי גרשון העניך מראדזין זצ"ל אמר על רבינו 'ער דינט נישט קיין מענטש נאר גאט אליין', ועוד אמר עליו כל דבריו שהוא מדבר הם מאמרי חז"ל.

הערצה של הרה"ק מטשארטקוב על רבינו

הרה"ק רבי ישראל מטשארטקוב זצוק"ל שאל את חתנו של רבינו הרה"ק רבי אברהם יעקב שפירא נכד חותנו אדמו"ר מסאד"ג חתן רבינו אדמו"ר זצ"ל שמנ"כ במאלינאוואו אם חותנו התפלל לפני העמוד, וענה לו כי התפלל, ואמר אליו וויא אזוי האט גיקענט אזא קאכעדיגע בריאה איין שטיין, והוסיף לדבר כששמע מפטירת רבינו אמר בזה"ל; מיר זיינען גיווען ידידים נאמנים, אבידה גדולה אבדנו, אבדנו בחפזון כי מפני הרעה נאסף הצדיק, ער איז בטוח אז מ'האט איהם גערופן, מ'האט איהם גידארפט דארטן.

רצית בו וקדשתו

ישמחו במלכותך שומרי שבת; יש כתי שכל השבוע הם עובדים במלאכתם וכשבא שבת קודש מחכים לציאתו כמו (בראשית לו יא) ואביו שמר את הדבר, ועוד יש כתי שהם קוראי עונג אז ס'קומט שבת מאכט מען א גוטן קוגל ועוד מאכלים טובים, ואמנם יש עוד כתי עם מקדשי שביעי היינו שהם מקדשים את השבת בתורה ועבודת השם. אעפ"י שכלם שבעו ויתענגו מטוב כיון שכולם שומרים את השבת, מכל מקום "ובשביעי רצית בו וקדשתו" הקב"ה רוצה כתיבה אז שהם מקדשים את יום השביעי (ברכת אהרן)

